

Z á k l a d n í š k o l a

V roce 1857 byla v obci ustavena samostatná obecní škola, předtím patřila k farní škole v Újezdě. Bývala na čísle 25 v Koutě (dnešní neobydlený dům po paní Stiborové). Jelikož dětí ve škole stále přibývalo, malá jednotřídka brzy nestačila. Počet dětí školou povinných se v letech 1880 - 1893 pohyboval okolo 140 a sotva si dovedeme představit, jak mohlo takové vyučování vypadat.

V roce 1891 rozhodla zastupitelstva Žatčan a Třebomyslic o postavení školy nové. Pro stavbu bylo zakoupeno zemědělské stavení č. 20 od Jana Čumpy . Původní projekt na jednopatrovou stavbu byl upraven na budovu přízemní v dnešní podobě s rozpočtem 11 tisíc zlatých. Škola se začala stavět v roce 1892, vysvěcena a otevřena byla již za rok - 1. září 1893. Škola měla dvě třídy, kabinet a světnici pro podučitele, ve dvoře byly záchody. Byt pro správce školy měl dva pokoje a kuchyň s příslušenstvím. Ke škole náležel dvůr a velká zahrada.

Počet školních dětí se stále zvyšoval, např. ve šk. roce 1908 - 1909 chodilo do 1. třídy 75 dětí a do 2. třídy 95 dětí, celkem tedy 170 dětí. 2. třída muselo být při tak velkém počtu dětí rozdělena, jedno oddělení chodilo na vyučování dopoledne, druhé odpoledne. Ve školní kronice z r. 1909 roku nacházíme k tomu zápis: „ *Místní školní rada vyzvána - již po páté - aby do 20. dubna podala návrh na potřebnou přístavbu pro umístění pobočky při 2. třídě, již od roku loňského nutné*“. Brzy na to, 20. června rozhodla školní rada, že škola bude rozšířena nástavbou o dvě třídy a zadala zpracování projektu. Pro nedostatek peněz nebyla nástavba uskutečněna. V roce 1914 se uvažovalo o rozšíření školy přístavbou dvou tříd ve školním dvoře, záměr překazila 1. světová válka. Další snahy o přístavbu a nástavbu školy jsou doloženy projekty z let 1925 a 1932.

Při přechodu fronty za 2. světové války byla školní budova těžce poškozena. Pomůcky, obrazy, knihy a spisy byly rozmetány a zničeny. Všechny okenní tabule byly zásahy granátů vysypány, okenní rámy rozbity. Přes nejnútnejší opravy byla budova v bídném stavu. V říjnu r. 1946 se započalo s důkladnějšími opravami školy. Do průčelí budovy byla vsazena 4 velká okna, dány 2 nové dveře, obnovena fasáda, opravena střešní krytina a nakoupeny učební pomůcky. Opravy si vyžádaly na 200 tis. Kč.

Od r. 1954 se začala budova postupně modernizovat. Byl opraven školní byt, v r. 1958 zaveden vodovod, v letech 1960 - 1961 přistavěno sociální zařízení, v r. 1971 zavedeno ústřední topení (v r. 1987 vyměněno za účinnější), do tříd zakoupen nový nábytek, postavena školní dílna , garáž a sklad na uhlí. V r. 1973 byly do tříd položeny parkety. V r. 1993 byla provedena plynofikace školy. Poslední finančně náročnou akcí byla izolace celé budovy proti zemní vlhkosti v roce 2000 , letos byla obnovena fasáda s mramorovým soklem.

Na rozdíl od začátku min. století počet žáků ubývá: zatímco např. navštěvovalo v roce 1940 školu průměrně 100 dětí, v posledních letech chodí do naší dvoutřídni školy (při kooperaci se školou v Telnici) jen kolem 45 dětí. Kapacita tříd je dostačující, ale škole chybí samostatná místnost pro školní družinu a pro dělenou výuku cizích jazyků. Zastupitelstvo obce usiluje získat pro tyto účely dosud pronajatý školní byt.

říjen 2001.